

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název diplomové práce: **Právní úprava nakládání s komunálním odpadem**
Diplomantka (autorka): Aneta Vrbová
Vedoucí: JUDr. Michal Sobotka, Ph.D.
Oponent: JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.

I.

K tématu (předmětu) práce:

Téma práce je smysluplné, teoreticky zajímavé a správně vymezené. Bylo by však dobré, pokud se v rámci něho autorka hlouběji zaměřila na některé jeho dílčí (vybrané) instituty, například na obecní systém odpadového hospodářství a jeho možné formální i obsahové modely (varianty). Myslím, že to autorka ke škodě věci neudělala, takže práce je poněkud povšechná a spíše popisná (k tomu viz dále).

K systematice práce:

Práce má necelých 48 stran čistého textu. Má logickou strukturu.

K obsahu práce:

Obecně:

Práce je spíše popisná.

Je škoda, že si autorka hned v Úvodu nevytkla nějaké konkrétní, jasné otázky či problémy, kterými by se chtěla zabývat. V Úvodu na str. 1 píše v tomto ohledu poněkud tajuplně: „*Cílem mojí diplomové práce je nejen představit základní strukturu právní úpravy nakládání s komunálním odpadem v kontextu odpadového hospodářství jako celku, ale zároveň upozornit na některé zajímavé aspekty, které jsem v této oblasti zaznamenala.*“ A nechává čtenáře překvapit, až si sám v dalším textu práce najde, co to bude za „*zajímavé aspekty*“.

Každopádně autorka si na některých místech práce klade správně hlubší otázky a pouští se i do rozborů dílčích problémů. Ale tyto nadějně analytičtější pasáže bohužel leckdy nemají koncovku, tzn. nějaký jasnější závěr.

Konkrétně:

Autorka v Úvodu na str. 1 uvádí: „*čím více se hospodářství v průběhu svého vývoje ubírá od primárního k terciárnímu systému, zaměřenému na služby, tím více se kolem nás objevuje věcí, objevuje věcí, a současně bohužel narůstá množství vedlejších produktů lidské činnosti, jež jsou vnímány jako nepotřebné. Těmi jsou právě odpady ...*“. Z čeho autorka dovozuje, že

hospodářství s větším podílem terciárního sektoru (tj. služeb) vytváří více odpadů oproti hospodářství s větším podílem sekundárního (tj. průmyslového) sektoru?

K oddílu 1.1.3. „*Česká právní úprava – současný stav*“: Autorka se v tomto oddílu na str. 18-19 (možná poněkud nesystematicky) pustila do podrobností nové úpravy „odklizení“ černých skládek, obsažené v § 14 zákona o odpadech z roku 2020. Píše, že pokud obecní úřad obce s rozšířenou působností vyzve vlastníka pozemku k „odklizení“ odpadu, ale vlastník tuto výzvu nesplní, „*nenastupuje postih*“, tzn. že vlastníka pozemku nelze sankcionovat, protože nesplnění této výzvy není zařazeno mezi přestupky podle § 117 odst. 1 zákona o odpadech. Nicméně, ptám se, bylo by možné postihnout takového vlastníka pozemku za přestupek podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích za to, že „*neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci*“? A bylo by možné povinnost uloženou takovou výzvou vynutit vůči vlastníkovi pozemku ve správní exekuci podle § 103 a násl. správního řádu, konkrétně exekucí provedením náhradního výkonu podle § 119 správního řádu?

K oddílu 2.3.: Autorka vcelku správně vysvětluje obecní systém odpadového hospodářství nastavený v právní formě obecně závazné vyhlášky. Ust. § 59 odst. 4 zákona o odpadech však stanoví obci tuto právní formu stanoví jako fakultativní: „*Obecní systém může obec nastavit obecně závaznou vyhláškou.*“ Napadá autorku, jaká jiná právní forma by mohla přicházet v úvahu?

Ke str. 33: Autorka zde píše: „*Další skupinou jsou povinnosti, které musí obec splnit předtím, než se stane původcem odpadu – je jím jednak obecná povinnost převzít **veškerý** komunální odpad vznikající při činnosti nepodnikajících fyzických osob, jednak povinnost určit místa, kam bude **takový odpad soustředován**, a to minimálně v rozsahu nebezpečného odpadu, papíru, plastů, skla, kovů, biologického odpadu, jedlých olejů a tuků a textilu, na nějž se ovšem tato povinnost vztahuje až od 1. 1. 2025.*“ (zvýraznil P.S.) To je podle mne nepřesné. Autorka tím zřejmě míní povinnost obce podle § 59 odst. 2 zákona o odpadech z roku 2020. Nicméně tato povinnost obce se vztahuje jen na místa pro „*oddělené soustředování*“ komunálního odpadu dále demonstrativně vymezeného, tzn. nikoli pro „*soustředování*“ „*veškerého*“ komunálního odpadu [srov. též legální definice v § 11 odst. 1 písm. d) a e) cit. zákona].

K Závěru (str. 48): Autorka zde svoji práci uzavírá smutně touto větou: „*Jako selhání vnímám právní úpravu týkající se nezákonně soustředěného odpadu, kdy zákon o odpadech neobsahuje vhodný nástroj, kterým by vynutil jeho odstranění z cizího pozemku.*“ Oponent pak smutně konstatuje, že se autorka ve své práci (zejména v textu na str. 18-19) nepokusila konkrétněji zamyslet nad tím, jak by takový „*vhodný nástroj*“ mohl či měl vypadat. Domnívá se autorka, že takovým „*vhodným nástrojem*“ by byla pravomoc veřejné správy ukládat vlastníkům pozemků exekučně vynutitelnou povinnost „*odklízet*“ černé skládky?

K formální stránce práce:

Autorka by mohla být ve vyjadřování či formulacích přesnější.

K oddílu 1.3.2. „*Komunální odpad*“: Autorka se v tomto speciálním oddílu zabývá legální definicí ústředního pojmu své práce. Bohužel jsem však nenašel citaci příslušného ustanovení platného zákona o odpadech (z roku 2020), v němž se tato definice obsažena.

K práci s prameny:

Citace zdrojů jsou podle mne správné. Za nedostatek považuji, že autorka velmi málo pracovala s judikaturou.

Shrnuji:

Práce splňuje základní požadavky stanovené pro diplomové práce. Prosím autorku, aby se při obhajobě pokusila odpovědět na mé otázky a připomínky výše.

II.

Předloženou práci **doporučuji k obhajobě** a - s výhradou průběhu obhajoby – ji předběžně navrhuji klasifikovat známkou „**dobře**“.

V Praze dne 27.2.2024

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.
Katedra práva životního prostředí PF UK